

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3648

Vragen van het lid **Van der Ham** (D66) aan de ministers van Economische Zaken, van Buitenlandse Zaken en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *Europese initiatieven om zonne-energie op te wekken in Afrika*. (Ingezonden 19 juni 2009)

1
Wat is uw reactie op het bericht dat een groep Duitse topconcerns zonne-energie wil gaan opwekken in Afrika om Europa te voorzien van stroom?¹

2
Hoe beoordeelt u het daartoe benodigde bedrag van € 400 miljard in relatie tot het bedrag dat het Internationaal Energie Agentschap nodig acht om wereldwijd aan de groeiende energiebehoefte te voldoen?²

3
Wilt u toezeggen actief aan een mogelijke acties in deze richting steun te verlenen? Zo ja, hoe wilt u dat doen? Zo nee, waarom niet?

4
Wat heeft u de afgelopen maanden voor proactieve daden verricht om uitvoering te geven aan de motie Van der Ham/Duyvendak die een Nederlandse inspanning vraagt ten aanzien van de genoemde Concentrating Solar Power-technologie?^{3, 4}

5
Wat is er ondernomen na het initiatief van o.a. Frankrijk voor Plan Solaire met een Mediterrane Unie?

¹ Sueddeutsche.de, 16 juni 2009: «Projektname «Desertec»
<http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/740/472266/text/>

² www.iea.org

³ Kamerstuk 31 239, nr. 20.

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2007–2008, nr. 2892.

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken), mede namens de ministers van Buitenlandse Zaken en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ontvangen 1 september 2009)

1
Ik juich het toe dat private partijen een dergelijk initiatief overwegen. Zonne-energie opwekken in een regio met heel veel zoninstraling is relatief voordelig. Wel moet rekening worden gehouden met de hoge kosten van transport van elektriciteit naar Noordelijke streken.

2
Volgens de IEA World Energy Outlook 2008 is er van nu tot 2030, in verband met de voorziene stijgende mondiale energievraag in totaal een bedrag van 26 triljard dollar aan investeringen in energie nodig. Volgens de bekende Engelse econoom Sir Nicholas Stern

moeten dit soort investeringen overigens worden gezien als diepte-investeringen in de economie, en kunnen de netto benodigde bedragen beperkt blijven tot enkele procenten van het BNP. Een totaal investeringsbedrag van 400 miljard euro in zonnecentrales in de Sahara dat het Duitse conglomeraat becijfert zou één van de technieken kunnen zijn waarin geïnvesteerd kan worden. ECN becijfert in een artikel in de Volkskrant van 17 juni jl. («Schone stroom uit de woestijn») dat met een bedrag van 400 miljard euro zo ongeveer 100 Gigawatt CSP-vermogen kan worden geïnstalleerd, waarmee ongeveer 350 miljard kilowattuur elektriciteit per jaar kan worden opgewekt. Dat is 3,5 keer de jaarlijkse Nederlandse elektriciteitsvraag.

3
De Concentrated Solar Power (CSP) technologie is interessant voor zonnrijke gebieden zoals de Sahara. De stimulering van CSP wil ik vooral binnen het kader van de Europese en Mediterrane Unie bezien, gezien het feit dat de gebieden met de meeste potentie voor CSP in Zuid-Europa en Noord-Afrika liggen. Dit betekent dat samenwerking nodig is, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van de benodigde infrastructuur om de opgewekte elektriciteit bij eindverbruikers te krijgen. Ook zijn de benodigde investeringen voor grootschalige inzet van CSP hoog. Uiteraard laat dit

onverlet dat ik CSP ook aan de orde stel in bilaterale contacten als ik daar mogelijkheden zie voor Nederland, zie bijvoorbeeld de antwoorden op eerdere vragen over CSP van het lid Van der Ham (D66) van 16 februari 2009 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 1493).

4

Naast activiteiten genoemd in het antwoord op vraag 3 worden CSP technologie en de plannen voor elektriciteitsopwekking in Noord-Afrika ook besproken in het raamwerk van het African-EU Energy Partnership. Nederland speelt een actieve rol in dit partnerschap.

5

De Unie voor Mediterrane Regio (UMR) heeft op projectmatig gebied nog nauwelijks voortgang kunnen boeken omdat de Gazacrisis voortgang in de UMR sinds begin 2009 heeft belemmerd. De UMR-bijeenkomsten zijn inmiddels weer hervat zodat gehoopt wordt dat de UMR zo spoedig mogelijk de implementatie van het Plan Solaire zal oppakken.